

Pääekonomistin katsaus

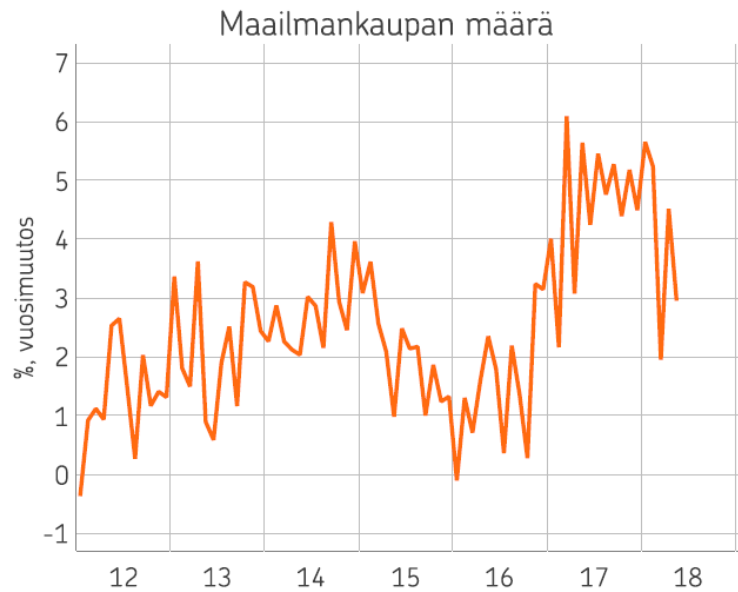
Kuntamarkkinat

12.-13.9.2018

Minna Punakallio
Pääekonomisti
Twitter: @MinnaPunakallio

Maailmantalous kasvaa yhä vahvasti, mutta edessä hallittu alamäki

Lähde: Macrobond, OP

BKT:n kasvu maailmalla	Osuus*, %				
	2016	2016	2017	2018e	2019e
Maailma	100,0	3,2	3,8	3,9	3,6
USA	15,5	1,6	2,2	2,9	2,4
Euroalue	11,7	1,8	2,5	2,1	2,0
Japani	4,4	1,0	1,7	1,0	1,0
Ruotsi	0,4	3,2	2,3	2,5	1,9
Viro	0,0	2,1	4,9	4,1	3,2
Kehittyneet maat yht.	41,8	1,7	2,3	2,3	2,1
Kiina	17,7	6,7	6,9	6,7	6,4
Intia	7,2	7,1	6,5	7,7	7,5
Brasilia	2,6	-3,5	0,5	1,5	2,0
Venäjä	3,2	-0,2	1,5	2,0	2,0
Kehittyvät maat yht.	58,2	4,4	4,8	5,0	4,8

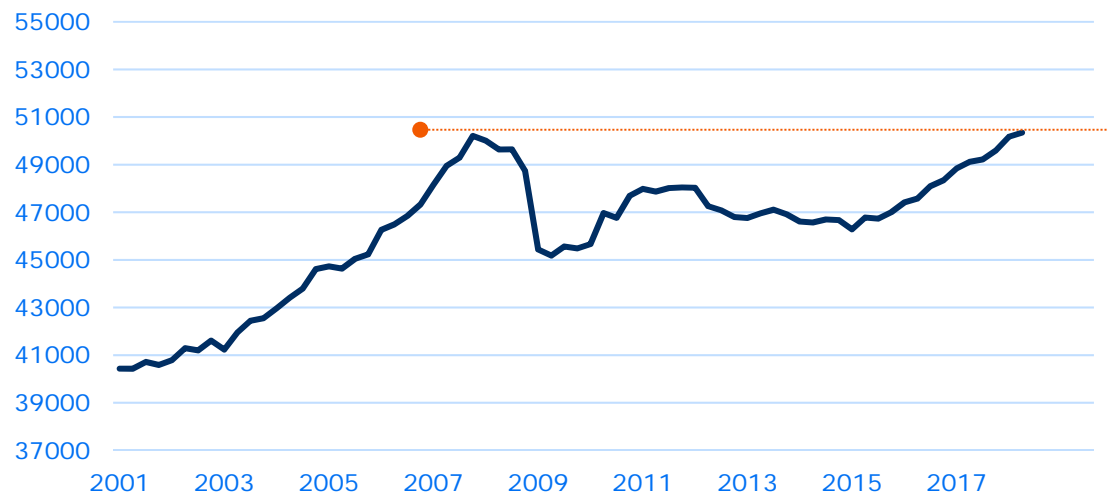
* Ostovoimakorjatut BKT-osuudet

Lähteet: Eurostat, IMF ja OP

Suomi on selviytynyt viimein finanssikriisin jättämästä kuopasta. Kasvu laaja-pohjaista.

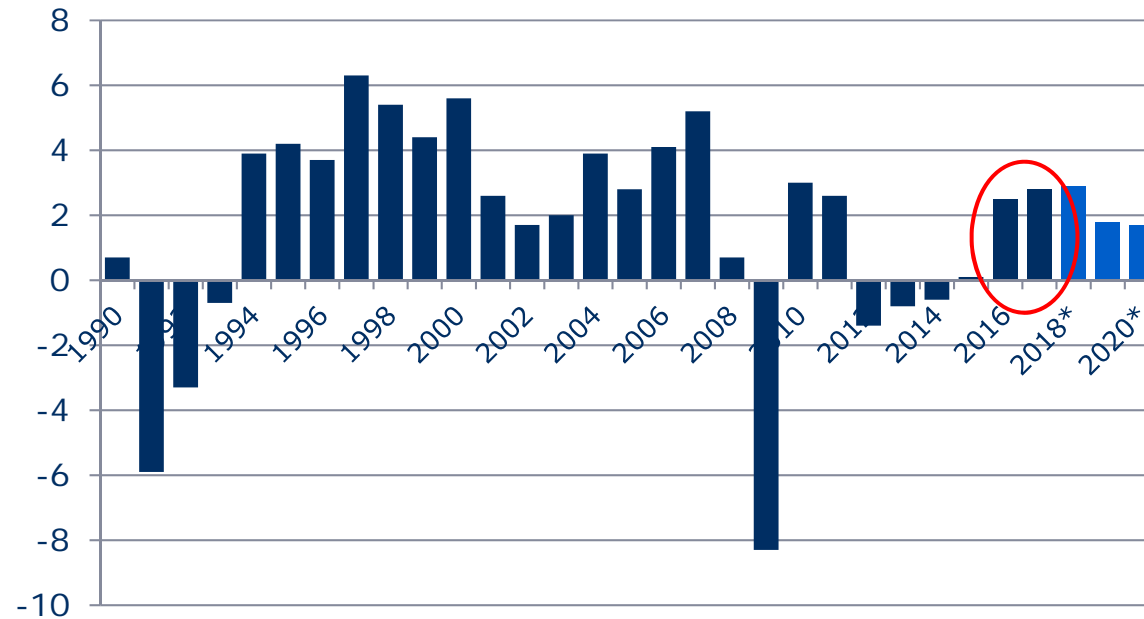

Bruttokansantuote, kiinteät vuoden 2010 hinnat, milj. €

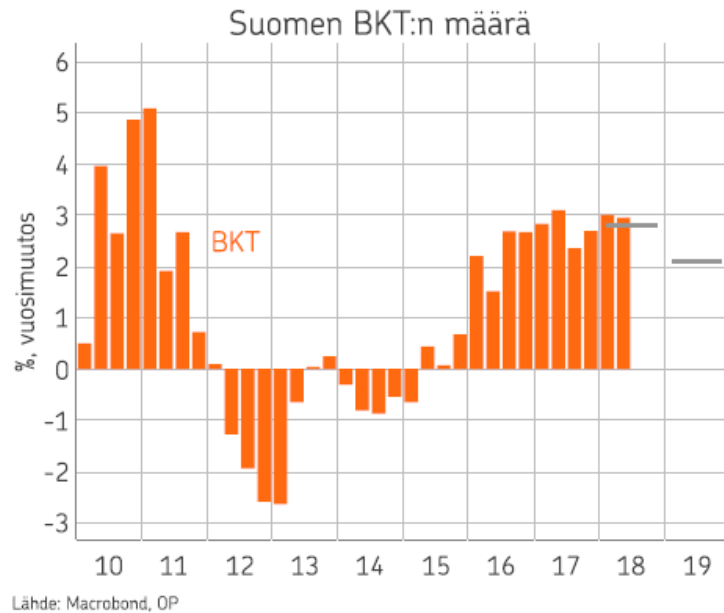

Suomen BKT tarkentui kesällä 2,8 prosenttiin

määrän %-muutos edellisestä vuodesta

Kuluva vuosi näyttää hyvältä, mutta jo alkuvuonna kasvu ollut epäyhtenäisempää.

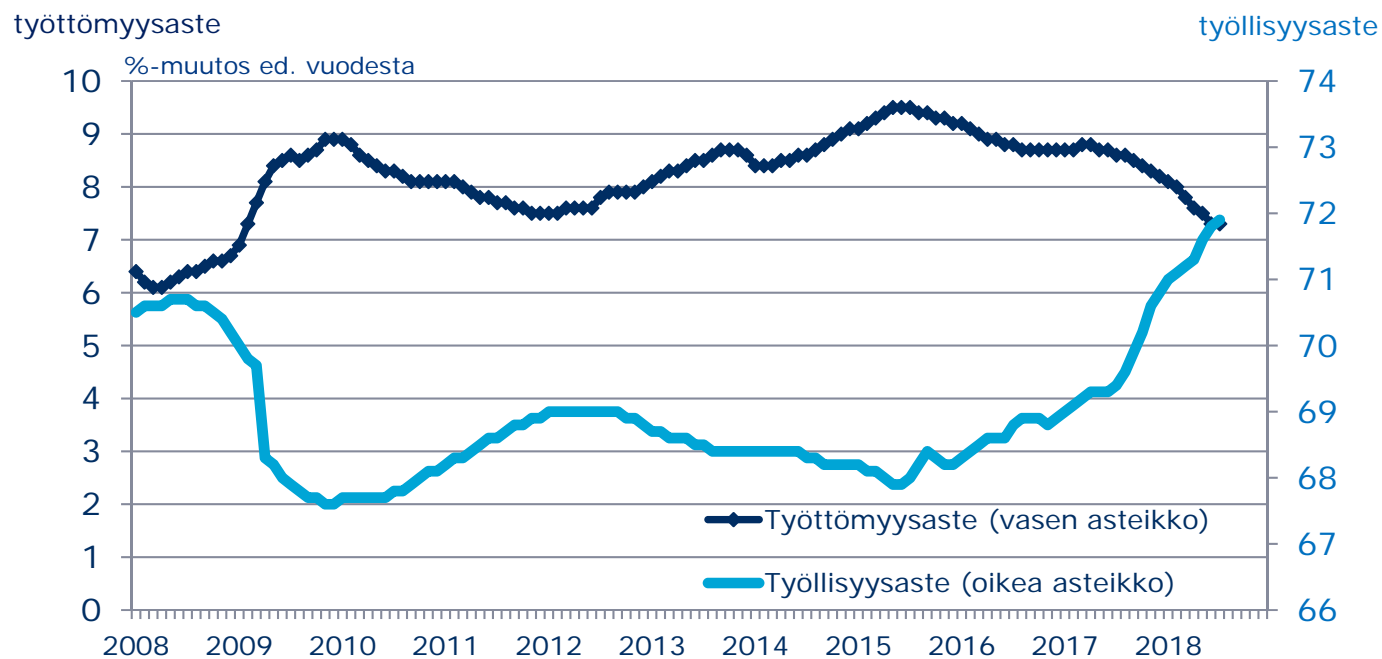
Alkuvuonna viennin määrän kasvu hidastui, rakentamisessa merkkejä kasvun hidastumisesta (uudisrakentaminen, rakennusluvut).

Kaupassa ja muissa palveluissa edelleen myönteiset näkymät.

Ennusteriskit voivat toteutua myös ylöspäinsuuntaisina.

Työmarkkinoiden jytky (?)

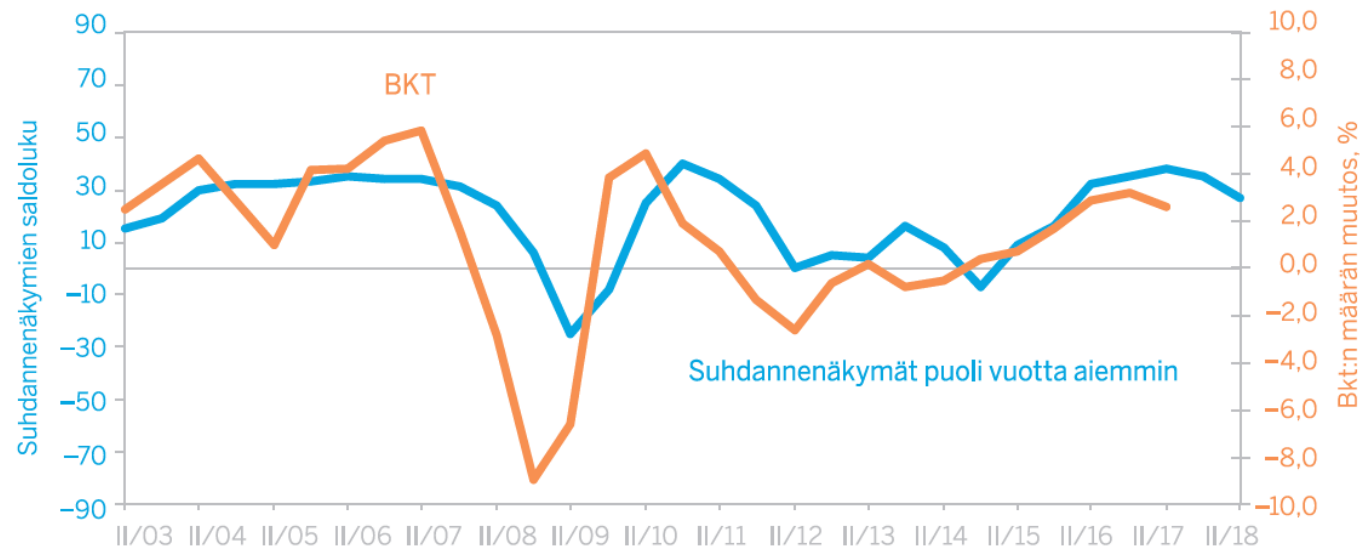
Työttömyys- ja työllisyysasteen trendi, %-muutos

Kuntien työllisyys: -0,1 % heinäkuussa 2018 edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna (12 kk liukuva keskiarvo).

Luottamusindikaattorit ennakoivat hidastuvaa kasvua

Kuva 1: Pk-yritysbarometrin suhdannenäkymät ja BKT:n määrän muutos

Kansantalouden ennustelukuja vuodelle 2018

Laitos	Julkaisu- ajankohta 2018	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- indeksin muutos, %	Inflaatio, %
PTT	maaliskuu	2,8	7,9	2,2	1,3
ETLA	maaliskuu	2,8	8,1	2,0	1,2
Handelsbanken	huhtikuu	2,5	8,1	..	1,0
Euroopan komissio	toukokuu	2,5	8,4	..	..
OECD	toukokuu	2,9	8,0	..	..
VM	kesäkuu	2,9	8,0	1,8	1,1
Suomen Pankki	kesäkuu	2,9	8,0	2,2	0,8
Danske Bank	kesäkuu	2,7	8,0	2,0	1,0
Hypo	heinäkuu	3,0	7,5	2,0	1,0
S-Pankki	elokuu	3,0	7,5	2,0	1,2
OP	elokuu	2,8	7,6	2,0	1,2
Aktia	elokuu	3,0	7,7	..	1,1
Nordea	syyskuu	3,0	7,5	1,7	1,1
PT	syyskuu	2,7	7,6	1,9	1,1

*Vuodentakaiset
ennusteet Kunta-
markkinoilla
toteutuivat
surkeasti:
BKT:n kasvu tuplat ja
työllisyys kohentunut*

Kansantalouden ennustelukuja vuodelle 2019

Laitos	Julkaisu- ajankohta 2018	BKT, muutos %	Työttö- myys- aste, %	Ansiotaso- indeksin muutos, %	Inflaatio, %
PTT	maaliskuu	2,8	7,9	2,2	1,3
ETLA	maaliskuu	2,4	7,7	2,0	1,5
Handelsbanken	huhtikuu	1,9	7,9	..	1,4
Euroopan komissio	toukokuu	2,3	8,3	..	..
OECD	toukokuu	2,5	7,7	..	..
VM	kesäkuu	1,8	7,5	2,6	1,4
Suomen Pankki	kesäkuu	2,2	7,7	2,2	1,1
Danske Bank	kesäkuu	2,0	7,7	2,3	1,4
Hypo	heinäkuu	2,0	7,0	2,5	1,5
S-Pankki	elokuu	2,0	6,8	2,2	1,6
OP	elokuu	2,1	7,1	2,5	1,6
Aktia	elokuu	2,2	7,2	..	1,6
Nordea	syyskuu	2,0	7,2	2,2	1,5
PT	syyskuu	2,3	7,4	2,5	1,4

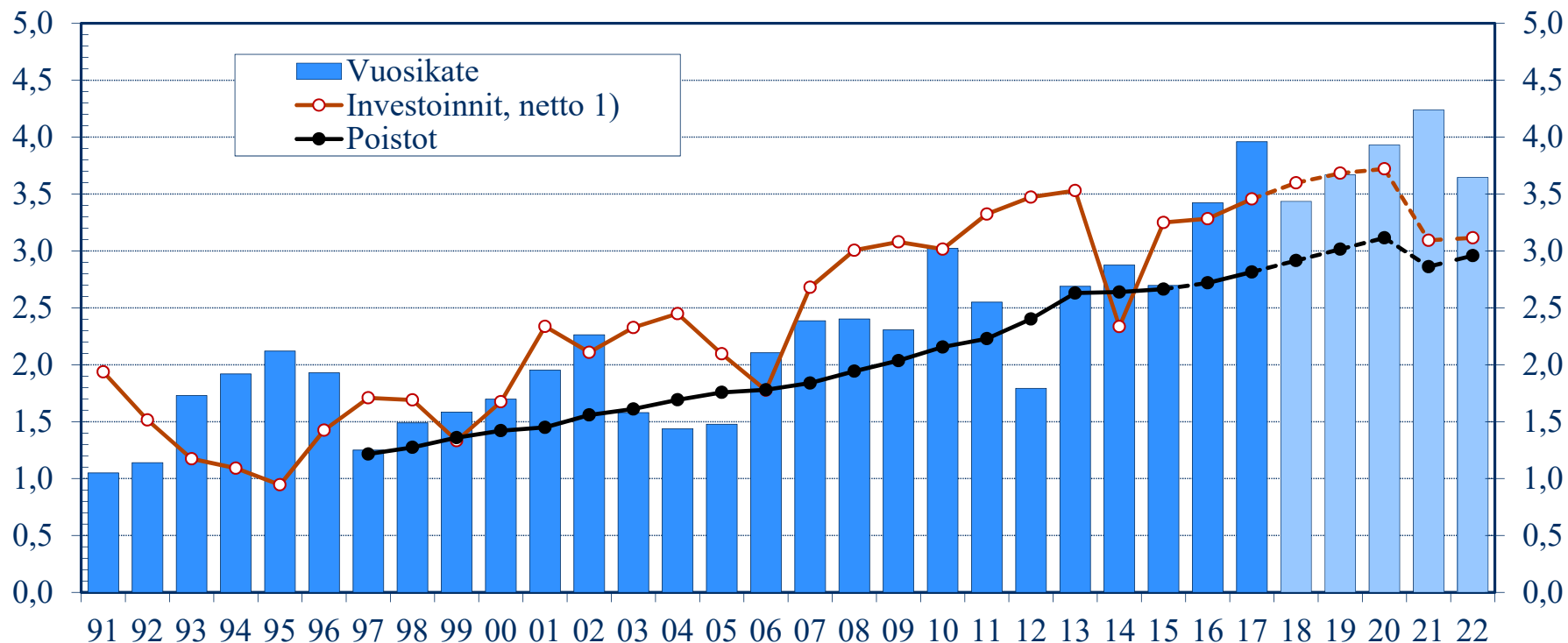

Kuntatalouden näkymät

Miltä talousarvioesitys 2019 näyttää kuntien kannalta?

- Vaikka tarkat tiedot valtion toimenpiteiden yhteisvaikutuksista kuntiin saadaan vasta 17.9.2018 niin jo VM-esityksen perusteella nähdään valtion toimenpiteiden heikentävän kuntataloutta 2019.
 - » Iso miinusmerkkinen kustannustenjaon tarkistus
 - Tästä noin 59 miljoonaa on kaksinkertaista valtionosuuksien leikkausta, sillä kiky-sopimuksen lomarahaleikkaus on jo leikattu kunnilta täysimääräisesti valtionosuuksien vähennyksenä
 - » Vuodelle 2019 kohdistuu valtionosuuksien indeksijäädytys
 - » Kiky-leikkaus ja hallituksen säästölait vähentävät kuntien valtionosuuksia edelleen vuonna 2019
 - » Verokompensaatiot kasvavat, mutta kuntien verotulot laskevat samassa suhteessa
- Kuntatalouden suhdannehuippu ajoittui vuoteen 2017. Sen jälkeen kuntien ja kuntayhtymien talous on tiukentunut, vaikka taso onkin edelleen kohtuullisen hyvä.
- Vuoden 2019 talousarvion työstäminen näyttäytyy kunnissa, niin isoissa kuin pienissä, hyvin haastavalta. Syynä nousevat palkankorotukset, mätelevä verotulokehitys, investointipaineet ja valtionosuusvähennykset

Kuntasektorin vuosikate, poistot sekä investoinnit¹⁾ 1991-2022, mrd.€ (arviot painelaskelman mukaan)

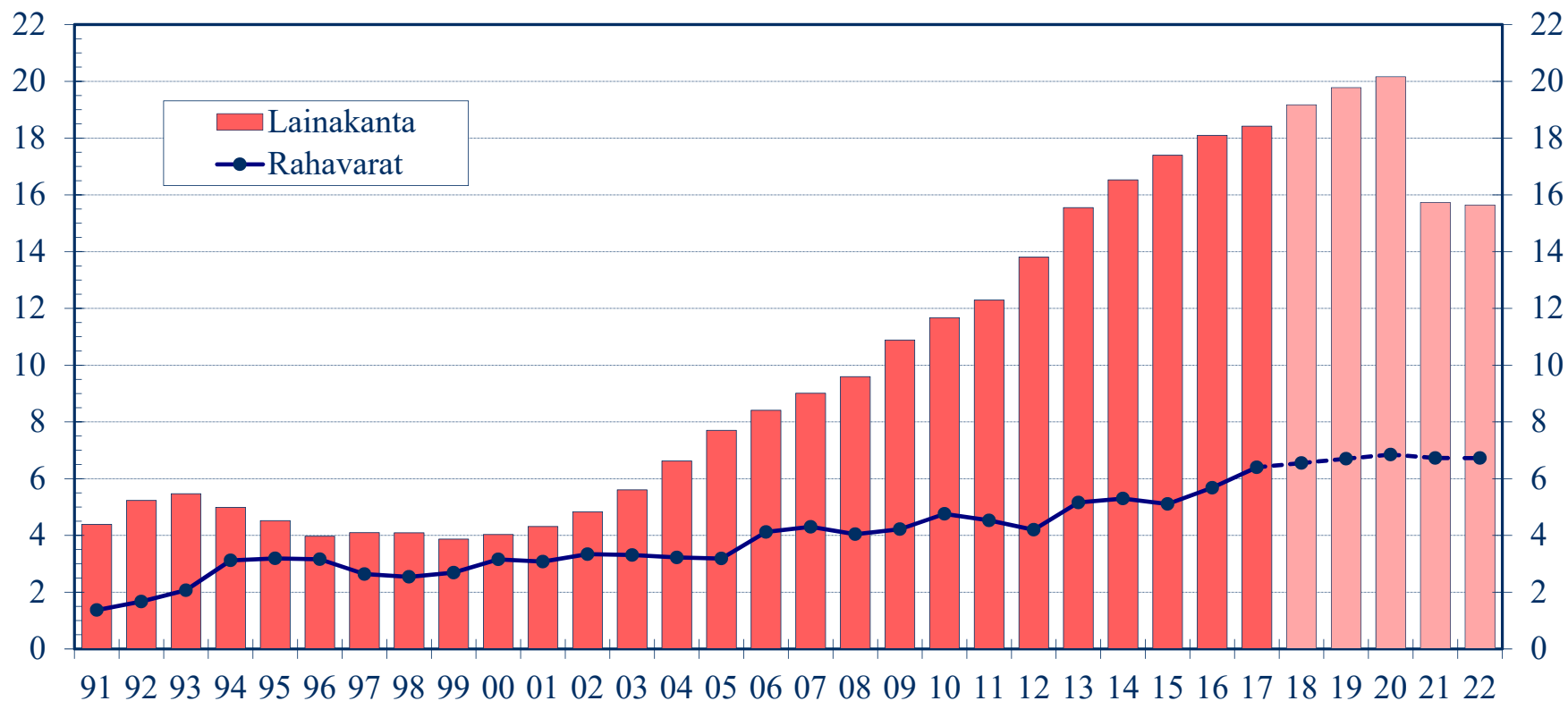

Vuosikate paranee 2021 mm. siksi, että veroprosenttien ja yhteisöveron leikkauksista huolimatta kunnille tilitetään aiempien verovuosien veroja aiempien korkeampien veroprosenttien ja jako-osuuksien perusteella.

1) Investoinnit, netto = Käyttöomaisuusinvestoinnit–rahoitusosuudet – käyttöomaisuuden myyntitulot. Vuoden 2014 nettoinvestointien tasoon vaikuttaa kunnallisten liikelaitosten yhtiöittäminen.

Kuntien ja kuntayhtymien lainakanta sekä rahavarat 1991-2022, mrd. €

(arviot painelaskelman mukaan)

Maakuntasektorille siirtyy myös sairaanhoitopiirien velat, joiden arvioidaan kuntatalouden kehitysarviossa olevan vuoden 2021 tasossa noin 4,1 mrd.

Tampereen esittämä [kysymys](#) kuntien tulopohjan hitaasta kehityksestä on ajankohtainen.

Tampereen kaupungin talousjohtajan **Jukka Männikön** mukaan kuntien verotulojen kehitys näyttää hitaalta, vaikka talous kasvaa ja työllisyys vähenee. Toukokuun arvion mukaan kaupungin vuosikate on jäämässä 55 miljoonaan euroon.

–Yhtälö on todella hämmentävä ja epämiellyttävä. On hyvä kysymys, miksi kuntien verotulot eivät kasva, vaikka kaikki talouden mittarit sojottavat ylöspäin. Kuntien verovuoden 2017 veropotti näyttää jäävän 1,4 prosenttia pienemmäksi kuin edellisenä vuonna. Voi olla, että monelle kunnalle tulee ikäviä yllätyksiä marraskuussa, kun vuoden 2017 verotus valmistuu, Männikkö sanoo.

Kiitos mielenkiinnostanne!

Lisätietoa www.kunnat.net

Kuntaliitto.fi FI SV EN UUTISHUONE KUNNAT JA KUNTAYHTYMÄT TILASTOT JA JULKAISUT KUNTALIITTO

Laki Talous Opetus ja kulttuuri Sosiaali- ja terveysasiat Elinvoima ja työllisyys Yhdyskunnat ja ympäristö Demokratia ja hallinto

Asiantuntijapalvelu / Talous / Pääekonomistin palsta

På svenska Tulosta

Pääekonomistin palsta

Tarkastettu: 13.3.2017

MINNA PUNAKALLIO
PÄÄEKONOMISTI

LINJOILLA

Tervetuloa pääekonomistin palstalle! Tällä sivustolla käsitellään ajankohtaisia talouteen liittyviä asioita. Mukana on myös keskeisiä luentomateriaaleja ja diaesityksiä.

Voit seurata minua Twitterissä @MinnaPunakallio.

Uutiset ja tiedotteet

- Varhaiskasvatuksen asiakasmaksumuutokset eivät ratkaise kannustinloukkuja
Kuntauutinen, julkaistu 13.3.2017
- Jakoavain - uusi työkalu maakuntaauudistuksen vaikutuksista
Kuntauutinen, julkaistu 30.1.2017

